

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. N. Pasescic)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Catarău Oleg, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Catarău Oleg împotriva Întreprinderii Municipale Regia „Autosalubritate” cu privire la încasarea salariului pentru munca suplimentară, salariul pentru cumularea funcțiilor, salariul pentru transfer la altă muncă, penalităților, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Catarău Oleg și a fost menținută hotărârea din 30 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

constată:

La data de 23 iunie 2017 Catarău Oleg a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM Regia „Autosalubritate” cu privire la încasarea salariului pentru munca suplimentară, salariul pentru cumularea funcțiilor, salariul pentru transfer la altă muncă, penalităților, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 10 decembrie 2005 a încheiat cu ÎM Regia „Autosalubritate” contractul individual de muncă nr. 116, pe o perioadă nedeterminată în calitate de șofer cl. 3. Conform dispozițiilor generale ale contractului individual de muncă prevăzute la articolele 10-13, apelantul beneficia de drepturi salariale pentru un program de lucru normal de 7 ore/zi, cu săptămâna de muncă de 6 zile, schimbul I de la orele 6.00-14.00, schimbul II de la orele 14.00-20.00, repaos zilnic o oră de la 12.00 până la 13.00, conform graficului întocmit.

A menționat reclamantul că, efectuând o analiză a lucrului îndeplinit în cadrul instituției a constatat că în anul 2016 a prestat o muncă suplimentară care respectiv nu i-a fost retribuită de către angajator.

În acest sens, a depus o notificare prin care a solicitat plata pentru drepturile sale salariale restante pentru orele suplimentare în număr de 411, care nu i-au fost achitate de angajator.

A susținut că, ÎM Regia „Autosalubritate”, a refuzat să dea curs solicitărilor sale și prin răspunsul cu nr. 01- 8/429 din 24 martie 2017 i-a comunicat că salariul în acord este stabilit în baza cronometrajului efectuat, unde este indicat timpul necesar pentru îndeplinirea planului de curse pe zi, prevăzute conform graficului aprobat.

A afirmat că, ÎM Regia „Autosalubritate”, a recunoscut că, în conformitate cu prevederile art. 157 din Codul muncii, în cazul retribuirii muncii în acord, pentru munca suplimentară pentru primele 2 ore se achită un adaos de cel puțin 50 la sută din salariul tarifar al salariatului de categoria respectivă remunerat pe unitate de timp.

Astfel, la stabilirea salariului în acord pentru o cursă îndeplinită, a fost inclus și adaosul de 50% pentru munca în orele suplimentare, cronometrate la efectuarea cursei 4. Conform informației din cartea pe salariu și din contul personal (1088) prezentată de ÎM Regia „Autosalubritate” la solicitarea apelantului, prin notificare, s-a constatat că nu este indicată plata pentru orele suplimentare în mărime de 50 % și nici nu i s-a achitat acest adaos de către ÎM Regia „Autosalubritate”.

De asemenea, a menționat că, la data de 07 februarie 2017, a prezentat copiile foilor de parcurs pentru perioada anului 2016 - în 181 file pentru a identifica numărul orelor suplimentare de muncă.

Astfel, conform informației din foile de parcurs în perioada anului 2016 a efectuat 411 ore de muncă suplimentară, acestea nefiindu-i achitate în conformitate cu prevederile art. 157 Codul muncii.

Respectiv, conform salariului lunar achitat, o oră de muncă constituie în medie 30 de lei. Pentru 411 ore de muncă nu i-a fost achitat salariul în mărime de 12 330 de lei.

De asemenea, a comunicat că fiind șofer la autospeciala tip MAZ a efectuat operațiuni suplimentare și de descărcare a containerelor cu deșeuri, acțiuni pe care le efectuează operatorul și nu șoferul însă, nici pentru această activitate suplimentară nu i s-a achitat un salariu.

A comunicat reclamantul că, prin răspunsul ÎM Regia „Autosalubritate” nr.01-8/429 din 24 martie 2017, a fost informat precum că șoferului pe autospeciala tip MAZ (fără operator) salariul i-a fost majorat. Însă nu este indicat în nici un act precum că salariul său a fost majorat pentru activitatea de operator prin cumul.

A indicat reclamantul că, recent a aflat despre faptul că operațiunile de descărcare a contadinelor, sunt obligațiile operatorului și nu ale șoferului.

Conform fișei personale a angajatului, salariul lunar mediu a unui operator este de 5 000 de lei. Calculând 50% din această sumă rezultă că, angajatorul urma să-i achite suma de 2 500 de lei lunar pentru lucrul de operator, în total 30 000 lei (12 luni x 2 500 de lei = 30 000 de lei).

A afirmat că, a activat în funcția de operator din anul 2009, necunoscând însă că urmează a fi remunerat pentru munca în cumul. Pentru perioada 2009 - 2016, angajatorul ÎM Regia „Autosalubritate” i-a cauzat un prejudiciu material prin neachitarea salariului suplimentar pentru activitatea de operator în mărime de 240 000 de lei (96 /luni x 2500 lei = 240 000 de lei).

A menționat reclamantul că, de către ÎM Regia „Autosalubritate”, i-au fost lezate grav drepturile sale salariale, deoarece nici până la data înaintării cereri de chemare în judecată nu i-a fost achitat salariul integral pentru anul 2016.

A susținut că, astfel i-a fost cauzat și un prejudiciu moral, deoarece, s-a îmbolnăvit cronic, din cauza stresului, fiindu-i afectată demnitatea și onoarea.

În drept a invocat reclamantul prevederile art. 161, 166, 260 și 266 Codul Muncii, art. 17, 23 și 25 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și art. 1, 4 și 20 din Carta Socială Europeană nr. 1996 din 03 mai 1996.

A solicitat Catarău Oleg de a încasa din contul ÎM Regia „Autosalubritate” în beneficiul său suma de 4 985,97 de lei, cu titlu de restanță la drepturile salariale pentru perioada 01 ianuarie 2016 – 05 decembrie 2016, 6 132,69 de lei cu titlu de dobânzi de întârziere pentru perioada 01 ianuarie 2016 – 05 decembrie 2016, suma de 137 459 de lei cu titlu de drepturi salariale pentru cumularea de funcții (în calitate de operator) pentru perioada ianuarie 2009 - ianuarie 2016, suma de 318 987,37 de lei cu titlu de dobânzi de întârziere pentru perioada ianuarie 2009 - ianuarie 2016, a sumei de 6 083,84 de lei conform art. 164 Codul muncii, 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, 6 500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, 7 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea raportului de calculare a salariului și 60 de lei cu titlu de cheltuieli de audiere a martorilor.

Prin hotărârea din 30 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea depusă de către Catarău Oleg împotriva ÎM Regia „Autosalubritate” cu privire la încasarea salariului pentru munca suplimentară în calitate de șofer și încasarea penalității de întârziere pentru perioada 01 ianuarie 2016 - 05 decembrie 2016, încasarea salariului pentru cumularea de profesii în calitate de operator și încasarea penalității de întârziere pentru perioada iunie 2014 - ianuarie 2016, încasarea salariului pentru transfer la o altă muncă, încasarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată, iar în partea încasării salariului pentru cumularea de profesii în calitate de operator și încasarea penalității pentru perioada ianuarie 2009 - iunie 2014 a fost respinsă ca fiind depusă peste termen.

Prin decizia din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Catarău Oleg și a fost menținută hotărârea din 30 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a apreciat și menționat, la caz despre tardivitatea acțiunii privind încasarea salariului pentru cumularea de profesii în calitate de operator pentru perioada ianuarie 2009 – iunie 2014.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, obiecțiile apelantului cu referire la prevederile art. 157 și 104 din Codul Muncii, care prevăd munca suplimentară, sunt neîntemeiate și lipsite de suport probator, deoarece în cadrul examinării cauzei nu s-a demonstrat prestarea muncii suplimentare, iar pentru munca prestată, lui Catarău Oleg, salariul i-a fost achitat. Or, invocând că prestarea muncii suplimentare i-a fost solicitată de către angajator, acesta, urma să prezinte probe în acest sens.

Referitor la argumentele lui Catarău Oleg, precum că sporul la salariul primit contravine garanțiilor legislației în vigoare și Raportului privind calculul salariului necalculat, efectuat de către societatea de audit „ARTA Consult” SRL, instanța de apel a reținut că acesta este neîntemeiat, deoarece plata salariului a fost demonstrată prin probele

administrative, iar raportul în cauză reprezintă o probă, care prin prisma art. 130 alin. (2) Cod de procedură civilă, nu are nici o forță probantă prestabilită fără aprecierea sa în ansamblu cu celelalte probe.

La data de 08 februarie 2019 Catarău Oleg a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, hotărârile judecătorești sunt neîntemeiate și ilegale.

A menționat că, instanța de apel, eronat a constatat circumstanțele de fapt ale cauzei, ceea ce a generat încălcarea dreptului său de proprietate.

A susținut că, concluzia instanțelor cu privire la respingerea Raportului privind calculul salariului necalculat, efectuat de către societatea de audit „ARTA Consult” SRL ca probă, este neîntemeiată și contradictorie or, acesta are putere probantă, iar ÎM Regia „Autosalubritate” nu a contestat acest raport sau cel puțin nu a solicitat audierea persoanei care l-a întocmit.

A afirmat că, este neîntemeiată și concluzia instanței de apel referitor la tardivitatea acțiunii în partea încasării salariului pentru cumularea de profesii în calitate de operator pentru perioada ianuarie 2009 – iunie 2014, deoarece termenul de prescripție conform art. 355 alin. (1) lit. b) a început să curgă de la data de 28 octombrie 2016 când salariatul a aflat despre încălcarea dreptului său. Or, conform art. 272 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripție extintivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

De asemenea, a considerat că, la examinarea cauzei, instanțele au apreciat eronat probele, ceea ce a dus la nesoluționarea fondului cauzei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 13 noiembrie 2018.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că la 13 decembrie 2018 decizia integrală a instanței de apel a fost expediată participanților la proces (f.d. 64, vol. III), iar la 31 ianuarie 2019, conform cererii anexate la materialele cauzei (f.d. 66 verso) Catarău Oleg a primit copia deciziei contestate.

Astfel, Colegiul consideră că recursul declarat de către Catarău Oleg, la data de 08 februarie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Catarău Oleg nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Catarău Oleg, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Catarău Oleg ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,
dispune:

Recursul declarat de către Catarău Oleg se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat